

K VÝKLADU POJMU SPOTREBITEĽA PRI URČENÍ POPLATKOVEJ POVINNOSTI

I. Ukladanie súdnych poplatkov sa môže realizovať iba v zákonom jasne a určite stanovenom rozsahu a obsahu; pričom zo samotnej povahy ústavnej možnosti ukladať poplatky (čl. 59 ústavy) vyplýva potreba reštriktívneho výkladového prístupu v súvislosti s ukladaním povinnosti platiť súdny poplatok, a to osobitne v prípade, ak môže založiť znemožnenie práva na prístup k súdu.

II. Zmluva nemusí zakladať práva a povinnosti len medzi zmluvnými stranami, ale na základe zmluvy v prospech tretej osoby môže nadobudnúť práva aj osoba, ktorá nie je zmluvnou stranou. Preto pri poistnej zmluve a nárokoch z nej vyplývajúcich je potrebné prihliadať nielen na charakter účastníkov zmluvy, ale aj na to, v prospech koho bola uzatváraná, komu z nej vyplývali povinnosti a patrili práva. Až v kontexte odpovedí na tieto kľúčové otázky, ako aj v kontexte zmyslu a účelu poistnej zmluvy je možné následne skúmať, či je alebo nie je namieste extenzívnejší výklad pojmu spotrebiteľ a pre účely stanovenia poplatkovej povinnosti.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 546/2020 z 25. mája 2021)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **K. Z.**, zastúpeného advokátkou I. B., proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 18 Csp 92/2017-54 z 19. mája 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 18 Csp 92/2017-54 z 19. mája 2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 18 Csp 92/2017-54 z 19. mája 2020 **zrušuje a vec vracia** Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Bratislava I **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **567,28 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 3. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiada, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Uznesením č. k. I. ÚS 546/2020 z 1. decembra 2020 ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie, zohľadniac súčasný postoj prezentovaný Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v kontexte rozhodovacej činnosti ústavného súdu v tzv. bagateľných veciach (rozhodnutie ESLP vo veci K. proti Slovenskej republike, č. 8394/13, rozsudok z 27. 11. 2018), v zmysle ktorého tzv. bagateľnosť veci (predmetu konania) nemôže byť jediným a nosným dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti (I. ÚS 247/2019), a nie je tomu tak ani v tomto prípade.

3. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca podal spolu s ďalšími vlastníkmi bytov a nebytových priestorov bytového domu žalobu, ktorou sa na žalovanej obchodnej spoločnosti A. (ďalej aj „žalovaná“) domáhali zaplattenia sumy 1 102,20 eur s príslušenstvom ako neuhradenej časti poistného plnenia za vzniknutú škodu, ktorá vznikla v dôsledku poistnej udalosti.

4. Keďže žalobcovia na výzvu súdu nezaplatili súdny poplatok vo výške 66 eur, okresný súd uznesením zo 17. septembra 2019 konanie zastavil. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ (samostatne) a ostatní žalobcovia zastúpení Spoločenstvom vlastníkom bytov a nebytových priestorov (ďalej len „spoločenstvo“) sťažnosť, v ktorej uviedli, že súdny poplatok nemal byť vyrubený, pretože ako spotrebiteľia sú oslobodení od platenia súdnych poplatkov [§ 4 ods. 2 písm. v) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)]. Zdôraznili, že poistná zmluva je spotrebiteľská a nároky z nej vyplývajúce si uplatňujú vlastníci (výlučne fyzické osoby), hoci ju uzatvorili v zastúpení vtedajším správcom – spoločnosťou O. (ďalej len „pôvodný správca“).

5. Sudca okresného súdu napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa i spoločenstva zamietol, pretože podľa jeho názoru poistná zmluva uzatvorená medzi žalovanou a pôvodným správcom, ktorým bola obchodná spoločnosť, nie je spotrebiteľská. Žalovaná síce je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, avšak pôvodný správca ako druhá zmluvná strana nie je fyzickou osobou, v dôsledku čoho ju nie je možné považovať za spotrebiteľa (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktoré zasahuje do podstaty jeho práva na súdnu ochranu. Zastáva názor, že okresný súd vychádzal z nesprávneho názoru, že účastníkom poistnej zmluvy bol výlučne pôvodný správca a nezohľadnil skutočnosť, že poistenými z poistnej zmluvy boli jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Pri uzatváraní poistnej zmluvy vystupoval pôvodný správca len ako poistník a ako zástupca vtedajších vlastníkov – fyzických osôb, spotrebiteľov, ktorí sú od platenia súdnych poplatkov oslobodení. Pôvodný správca neuzatváral poistnú zmluvu sám, na svoje meno, ale v prospech jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Preto zotrváva na názore, že poistná zmluva má spotrebiteľský charakter a nebol dôvod na vyrubenie súdneho poplatku za žalobu, tobôž k zastaveniu konania pre jeho nezaplattenie.

III.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti poukázal na stanovisko zákonnej sudkyne, ktorá zotrvala na názore, že poisťná zmluva, ktorá je právnym titulom vzniku žalovanej pohľadávky, nie je spotrebiteľskou zmluvou. V zmysle gramatického výkladu § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka je možné za spotrebiteľa považovať výhradne fyzickú osobu, ktorá uzavrela spotrebiteľskú zmluvu s dodávateľom. Žalovaný je v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľom, pôvodný správca ako druhá zmluvná strana však nebol fyzickou osobou, v dôsledku čoho ho nie je možné považovať za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okrem toho poukázala na to, že z poisťnej zmluvy nevyplýva skutočnosť, že by bola uzatvorená v prospech inej osoby, ktorá spĺňa zákonné znaky spotrebiteľa. Obsahom zmluvy sú len údaje o poisťovateľovi a poisťníkovi. Priestor vyhradený pre označenie poisteného je nevyplnený, a teda z poisťnej zmluvy nevyplýva, že by bola poisteným z poisťnej zmluvy iná osoba než poisťník.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

8. Zúčastnená osoba, ktorou je obchodná spoločnosť A., vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedla, že poisťná zmluva bola uzatvorená s pôvodným správcom ako poisťníkom a postavenie poisťníka vyplýva aj zo zaslanej poisťky. Keďže v osobe zmluvnej strany, ktorá zmluvu s poisťovateľom uzatvárala a má plniť povinnosti z nej vyplývajúce, nejde o fyzickú osobu, nemôže ísť o spotrebiteľskú zmluvu. Podľa jej názoru sťažovateľ nerozlišuje medzi subjektom uzatvárajúcim poisťnú zmluvu, t. j. poisťníkom a subjektom, ktorý je oprávnený na poisťné plnenie (§ 797 Občianskeho zákonníka), t. j. poisteným. Obdobne je potrebné rozlišovať, či niekto koná sám za seba, vo vlastnom mene alebo v mene iného ako jeho legitímny (zákonný, splnomocnený) zástupca. Ak je v poisťnej zmluve uvedený určitý subjekt ako poisťník a iný ako poistený, neznamená to bez ďalšieho, že poisťná zmluva je uzatvorená subjektom poisťníka v mene poisteného (t. j. za neho), ako to odvodzuje sťažovateľ.

9. Avšak aj v prípade, že by sa vychádzalo z toho, že zmluvu uzatvoril pôvodný správca v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov (iba) ako ich zástupca, súčasne je potrebné pamätať na to, že správca je subjekt, ktorý uzatvára zmluvy za vlastníkov v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, t. j. ako odborník na správu bytových domov a zodpovedá vlastníkom za škody. Ak by teda správca uzatvoril poisťnú zmluvu za vlastníkov, konal by v rámci svojej podnikateľskej činnosti, čo podľa názoru zúčastnenej osoby vylučuje spotrebiteľský charakter zmluvy. Taktiež poukázala na to, že vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru nemusí byť výlučne fyzická osoba, ale i osoba právnická.

III.3. Replika sťažovateľa:

10. Sťažovateľ vo svojej replike poukázal na to, že počas trvania zmluvného vzťahu so žalovanou vzniklo viacero poisťných udalostí a žalovaná vystavila a doručila pôvodnému správcovi

viaceré oznámenia o ukončení ich šetrenia, v ktorých uvádzala ako poistených vždy iba vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

11. Zdôraznil, že okresný súd v inom právoplatne skončenom konaní vyhodnotil tú istú poisťnú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú (rozsudok č. k. 20 C 69/2014-239 z 27. januára 2017, právoplatný 24. marca 2017), keď uviedol, že žalobca (vlastník nebytového priestoru) je osobne oslobodený od platenia súdnych poplatkov, pretože v konaní je v postavení spotrebiteľa. Skutkovo pritom išlo o totožnú situáciu, keďže žalovaná v rámci vyjadrenia k žalobe uviedla, že poisťnú zmluvu uzatvoril pôvodný správca a jej predmetom bolo poistenie bytových domov a poistenie zodpovednosti za škodu – vlastníctvo bytu a/alebo nebytového priestoru.

12. Z uvedeného sťažovateľ vyvodzuje záver, podľa ktorého je pre vyrubenie súdneho poplatku za žalobu irelevantné, že poisťná zmluva bola uzatvorená medzi pôvodným správcom a žalovanou, keďže poistenými boli vždy len vlastníci jednotlivých bytov a nebytových priestorov (fyzické osoby), a tí sa ako žalobcovia domáhajú od žalovanej náhrady za nevyplatené poisťné plnenie.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o tom, že okresný súd zastavením konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, od ktorého bol zo zákona oslobodený, porušil jeho práva.

14. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy (IV. ÚS 77/02) a súčasne, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (m. m. II. ÚS 153/2018).

15. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

16. Napadnuté uznesenie však podľa názoru ústavného súdu tieto atribúty nespĺňa. Okresný súd v napadnutom uznesení ani len korektne nevymedzil argumentáciu sťažovateľa, ktorá smerovala k vyvráteniu názoru vyššieho súdneho úradníka, čo sa týka poplatkovej povinnosti žalobcov, a teda na ňu nadväzne nereagoval. Na túto povinnosť okresný súd rezignoval a na zdôvodnenie svojho rozhodnutia mu bez hlbšieho skúmania súvisiacich zákonných ustanovení (napr. príslušných ustanovení upravujúcich poisťnú zmluvu) postačoval odkaz na legálnu definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na to, že poisťnú zmluvu neuzatvorila fyzická osoba. Obsahom uznesenia sudcu okresného súdu nie sú žiadne vlastné právne úvahy, ktorými by zdôvodnil svoj záver, ani reakcia na námietky sťažovateľa sústredené do jeho sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Takéto odôvodnenie (ani v spojení s odôvodnením obsiahnutým v uznesení vyššieho súdneho

úradníka) nepostačuje pre ústavne súladné zodpovedanie jasne vznesenej námietky o tom, či možno fyzickú osobu zo zmluvy oprávnenú považovať za spotrebiteľa aj napriek tomu, že sama zmluvu neuzavrela, ale nadobudla z nej práva (uplatnené žalobou na súde) a priamo z danej zmluvy vyplývali pre ňu i povinnosti (platiť poistné); a nadväzne i o tom, či je zo zákona oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Obsah tejto námietky relevantne spochybňoval aplikáciu vo veci zvolenej právnej normy, na základe ktorej bol sťažovateľ zaviazaný k poplatkovej povinnosti pod následkom zastavenia konania, a teda opodstatňoval osobitné vysporiadanie sa s ňou okresným súdom. Keďže sa tak nestalo, ústavný súd hodnotí napadnuté uznesenie okresného súdu ako nepreskúmateľné a nezodpovedajúce požiadavkám vyplývajúcim z obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. S ohľadom na záver o nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého uznesenia sa ústavný súd nemohol zaoberať kľúčovou námietkou sťažovateľa o jeho nezákonnosti, ktorú opieral o nesprávne právne posúdenie veci. Ústavný súd totiž musí poznať dôvody a právne úvahy všeobecného súdu, ktoré ho viedli k prijatiu toho-ktorého právneho záveru, aby bolo možné preskúmať a vyhodnotiť, či tieto závery nie sú arbitrárne a či interpretácia príslušných právnych noriem učená všeobecným súdom nepopiera ich zmysel a cieľ.

18. V tejto súvislosti sa ústavnému súdu žiada uviesť, že zmluva nemusí zakladať práva a povinnosti len medzi zmluvnými stranami, ale na základe zmluvy v prospech tretej osoby môže nadobudnúť práva aj osoba, ktorá nie je zmluvnou stranou. Tak to je aj v prípade poistnej zmluvy, o ktorej niet pochyb o tom, že sa vo všeobecnosti považuje za zmluvu spotrebiteľskú. Takisto zmluva o výkone správy medzi správcom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome môže byť zmluvou spotrebiteľskou (2 Sžo 7/2020, 5 Asan 25/2018). Preto je podľa názoru ústavného súdu potrebné hlbšie vniknúť do podstaty sporu, ktorou je poistná zmluva a nároky z nej vyplývajúce, prihliadať nielen na charakter účastníkov zmluvy, ale aj na to, v prospech koho bola uzatváraná, komu z nej vyplývali povinnosti a prináležali práva. Až v kontexte odpovedí na tieto kľúčové otázky, ako aj v kontexte zmyslu a účelu poistnej zmluvy je možné následne skúmať, či je alebo nie je namieste extenzívnejší výklad pojmu spotrebiteľa, teda nielen z hľadiska jeho doslovného gramatického výkladu, aký v danej veci učinil okresný súd. Povinnosť súdu nájsť právo totiž neznamená len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnou právnou normou sledované. Bez významu nie je ani to, že ukladanie súdnych poplatkov sa môže realizovať iba v zákonom jasne a určite stanovenom rozsahu a obsahu; pričom zo samotnej povahy ústavnej možnosti ukladať poplatky (čl. 59 ústavy) vyplýva potreba reštriktívneho výkladového prístupu

v súvislosti s ukladáním povinnosti platiť súdny poplatok, a to obzvlášť v prípade, ak môže založiť znemožnenie práva na prístup k súdu.

19. Tieto otázky, ktoré možno zodpovedať až po dôslednom posúdení a vyhodnení sporných otázok (a v rámci nich aj listinných dôkazov, na ktoré poukazovali účastníci v konaní pred ústavným súdom), môže zodpovedať iba všeobecný súd, pretože ústavný súd je ako nezávislý orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) stojaci mimo sústavy všeobecných súdov a jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy pri interpretácii a aplikácii zákonov (m. m. ÚS 702/2017). Vo vzťahu k hmotnoprávnej námietke sťažovateľa týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci ústavný súd preto konštatuje, že z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia, t. j. nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia sudcu, sa ani nemohol vecne zaoberať námietkou vymedzenou v úvode odôvodnenia tohto nálezu a vyhodnotiť jej ne/opodstatnenosť. Zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia (chýbajúcu odpoveď na kľúčové

námietku sťažovateľa) nemožno napraviť ani tým, že súd (jeho predseda, resp. zákonný sudca) v konaní pred ústavným súdom chýbajúcu argumentáciu doplní, pretože takéto doplnenie sa realizuje mimo rámec súdneho konania. Posúdenie námietky nesprávneho právneho posúdenia bude prichádzať do úvahy až za stavu, keď rozhodnutie okresného súdu o sťažnosti sťažovateľa bude spĺňať atribúty preskúmateľného rozhodnutia.

20. Na základe uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd svoje závery ústavne súladným spôsobom neodôvodnil, v dôsledku čoho došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

21. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru vychádzajúcu aj z judikatúry ESLP, že ústava [ani Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)] negarantuje právo na bezplatné súdne konanie. Uloženie poplatkovej povinnosti v súkromnoprávných sporoch (či v konaní v správnom súdnictve) nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu chráneným čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru). Právo na prístup k súdu môže byť obmedzené alebo podmienené splnením rôznych formalít alebo iných podmienok, ku ktorým patrí aj zaplatenie súdneho poplatku podľa zákona o súdnych poplatkoch, z ktorého vyplýva, za splnenia akých podmienok je možné poplatkovú povinnosť ukladať, pričom otázka posúdenia týchto podmienok patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu (m. m. IV. ÚS 144/04). Na strane druhej za rozporný s čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) je možné považovať postup všeobecného súdu, na základe ktorého sa sporovej strane, resp. účastníkovi konania odníme právo na súd a prístup k nemu bez toho, aby boli na to splnené zákonné požiadavky (denegatio iustitiae). Inými slovami, ak všeobecný súd zastaví (ukončí) súdne konanie z dôvodu, ktorý je ústavne a dokonca i zákonne nekonformný, odníme strane civilného súdneho konania právo na súd (I. ÚS 464/2010).

22. Nad rámec uvedeného však ústavný súd tiež považuje za potrebné dať sťažovateľovi do pozornosti, že vzniknutej situácii mohol zabrániť aj sám, pretože povinnosť zaplatiť súdny poplatok zásadne vznikne už podaním žaloby [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch] a výška súdneho poplatku (66 eur) sa v pomere k počtu žalobcov (8) nejaví byť taká vysoká, aby predstavovala reálnu a objektívnu prekážku prístupu k súdu a v prípade úspechu v spore si jeho náhradu bolo možné uplatňovať v rámci trov konania. Ústavný súd však chápe principiálnosť vymedzenej otázky a vzal na zreteľ i to, že v dôsledku napadnutého uznesenia, ktoré nespĺňa požiadavky ústavnosti, došlo k zastaveniu konania a hoci vec nebola prejednaná meritórne (teda nezakladá prekážku res iudicata), sťažovateľ by sa vzhľadom na plynutie času nemohol so svojím nárokom úspešne obrátiť na súd znova.

23. S ohľadom na už uvedené a v súlade s § 134 ods. 1 prvou vetou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľa na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci okresnému súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom konaní je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu (§ 134 ods. 1 druhá veta zákona o ústavnom súde) vyjadreným v tomto náleze osobitne (najmä v bodoch 18 a 19). Sťažovateľom požadované primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur ústavný súd nepriznal (čl. 127 ods. 3 ústavy), pretože vzhľadom na okolnosti danej veci vyslovenie porušenia práv sťažovateľa v spojení so zrušením napadnutého uznesenia okresného súdu a s vrátením veci na ďalšie konanie považoval za dostatočné pre kompenzovanie ujmy, ktorá sťažovateľovi podľa jeho tvrdenia vznikla (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 567,28 eur (bod 3 výroku nálezu). Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3, § 16 ods. 3). Základná sadzba odmeny za úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) je 177,00 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania i za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2021 (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) pričom základná sadzba odmeny za tento úkon je 181,17 eur a hodnota režijného paušálu je 10,87 eur.

25. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.